

VITALE GEMEENSCHAP EN CENTRUM VAN BEROEPSONTWIKKELING

De volgende stap naar een
vernieuwde beroepsorganisatie

Agendastuk Ledenvergadering
d.d. 14 december 2020

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

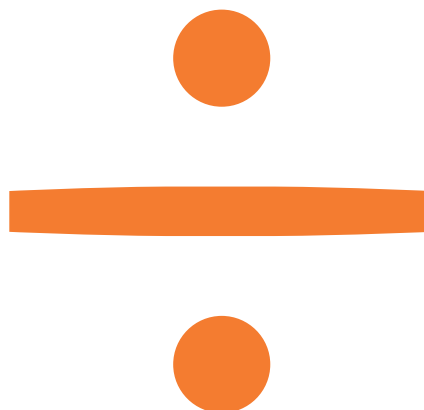

© 2020 Koninklijke NBA

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens bestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij door middel van druk, fotokopieën, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de NBA.

INHOUD

1.	GEVRAAGD BESLUIT VAN DE LEDENVERGADERING	4
2.	WAAROM EEN NIEUWE GOVERNANCE	4
3.	VAN LEDENGROEPEN NAAR FACULTIES: CENTRA VOOR BEROEPSBREDE ONTWIKKELING	5
4.	COMMISSIES, AFDELINGEN EN COMMUNITIES: MET ELKAAR KENNIS MAKEN EN DELEN	6
5.	ONDERLINGE SAMENHANG	7
6.	VOORDELEN VOOR DE LEDEN	7
7.	FINANCIËLE ASPECTEN	9
8.	GOVERNANCE VAN DE FACULTIES EN DE COMMUNITIES	9
9.	VERVOLGTRAJECT	10
10.	BIJLAGEN EN ACHTERGRONDINFORMATIE	10

STRUCTUUR VOLGT STRATEGIE: AANPASSING GOVERNANCE NBA

Onze ambitie is een beroep dat onomstreden kwaliteit levert, aantoonbaar in het publiek belang handelt en zich voortdurend ontwikkelt en vernieuwt. Het realiseren van die ambitie van de NBA vraagt om verandering van onze structuur en cultuur. Om een open houding, gericht op samenwerking en ontwikkeling van het beroep en op vernieuwing van de sector. Daarbij hoort een beroepsorganisatie met een bestuurlijke inrichting die deze verandering faciliteert. Een inrichting waarin ontwikkeling en vernieuwing het best gedijt. Waarin energie is gericht op inhoud en op samenwerking, in plaats van het behartigen van deelbelangen. Een inrichting met meer zelfstandigheid voor leden en een bestuur dat stuurt op strategische doelstellingen.

1. GEVRAAGD BESLUIT VAN DE LEDENVERGADERING

In dat kader vragen wij uw instemming met het voorstel om te komen tot een nieuwe governance-structuur, waarin onze leden zich organiseren in faculties en communities, en het ingaan van een transitieperiode tot aan het moment van wetswijziging. Wij vragen u ermee in te stemmen dat wij de minister van Financiën verzoeken een wetsvoorstel in te dienen dat gericht is op aanpassing van de governance van de NBA.

Het wetsvoorstel zoals wij dat voor ogen hebben, is erop gericht om de NBA zo in te richten dat de betrokkenheid en inbreng van de leden vorm krijgt via faculties en communities, in plaats van via ledengroepen. Daarbij verandert het doel van de betrokkenheid: waar ledengroepen tot doel hadden de belangen te behartigen van de betreffende groep leden, richten faculties en communities zich op kennisontwikkeling, kennisdeling en vernieuwing van het beroep. Met deze wijziging hebben wij tot doel de beroepsgroep beter aan te laten sluiten bij de behoeften van de maatschappij.

Het besluit dat wij van u vragen, lichten wij in de navolgende onderdelen toe.

2. WAAROM EEN NIEUWE GOVERNANCE

De vernieuwing van de beroepsorganisatie vloeit logisch voort uit de meerjarenvisie die wij in 2018 uitbrachten onder de titel 'Een beroep met toekomst'. U heeft met deze meerjarenvisie ingestemd in uw bijeenkomst van 18 juni 2018. De hier voorgestelde aanpassing van de governance past in de ambitie van een beroep dat onomstreden kwaliteit levert, aantoonbaar in het publiek belang handelt en zich voortdurend ontwikkelt en vernieuwt.

Bij de totstandkoming van de Wet op het accountantsberoep in 2012 zijn ledengroepen benoemd als organen van de beroepsorganisatie. De ledengroepen zijn ingesteld om "de belangen van de ledengroep te behartigen" en "het bestuur te adviseren over kwesties die de ledengroep aangaan."

Uitgangspunt van de wetgever daarbij was, dat de zorg voor kwaliteit en betrouwbaarheid van financiële en niet-financiële informatie ten behoeve van de financiële rapportageketen binnen het maatschappelijk verkeer het verbindend element van alle accountants is. Vanuit dit gemeenschappelijke doel achtte de wetgever het waardevol dat verschillende ledengroepen verenigd zijn binnen één beroepsorganisatie. Juist de diversiteit van de beroepsgroep kan leiden tot een meer evenwichtige wijze van zelfbestuur en zelfregulering, zo stelde de wetgever bij de invoering van de wet.

Om ruimte te creëren voor de inbreng van de verschillen tussen de accountants, regelde de wet een kader voor de ledengroepen. De organisatie van ledengroepen biedt mogelijkheden voor een meer toegespitste belangenbehartiging ten behoeve van de verschillende accountantsgroepen. Om te waarborgen dat de diverse belangen van de pluriforme beroepsgroep afdoende worden gewaarborgd, werd onder andere in de wet vastgelegd dat elke ledengroep een afgevaardigde benoemt in het bestuur van de NBA. Ook hebben ledengroepbesturen de bevoegdheid om ontwerpverordeningen aan de ledenvergadering voor te leggen.

Dat de verschillende groepen accountants in één beroepsorganisatie verenigd zijn en dat de zorg voor kwaliteit en betrouwbaarheid van financiële en niet-financiële informatie ten behoeve van de financiële rapportageketen binnen het maatschappelijk verkeer het verbindend element van alle accountants is, staat wat ons betreft ook nu nog onwrikbaar vast.

Het criterium om lid te zijn van een ledengroep is de aard van het dienstverband, daarnaast kan een accountant maar van één ledengroep lid zijn. Inmiddels constateren wij dat die gedachte is achterhaald. Veel leden vervullen meerdere functies, al dan niet in deeltijd. Bovendien zien we dat leden elkaar opzoeken vanwege hun beroepsmatige werkzaamheden, veel meer dan vanwege hun dienstverband. Daarbij willen leden zich niet laten beperken tot één thema of vakgebied.

Op basis van de hiervoor weergegeven analyse, hebben wij u in december 2018 voorgesteld de ledengroepen om te vormen naar faculties, die zijn ingericht naar de aard van de beroepsmatige activiteit. Het doel van deze faculties is niet primair 'het behartigen van belangen', maar kennisontwikkeling en kennisdeling. In samenhang daarmee bevatte het voorstel ook de vorming van communities, met als doel het samenbrengen en ontwikkelen van leden rond een gemeenschappelijk interessegebied. Om de slagkracht te vergroten is het bestuur, met instemming van de leden, op dat moment teruggebracht van dertien naar zeven leden.

Wij vroegen u in december 2018 om ermee in te stemmen dat wij de daaropvolgende periode gebruikten om de omslag te maken van een voorstel naar een definitieve structuur. Die instemming hebben wij gekregen en vervolgens zijn wij begonnen aan de ontwikkeling van die structuur. We hebben dit samen met leden gedaan. Met inzet van een scala van middelen -zoals NBA Open, creatieve conferenties, design labs, pilots en kwartiermakersgroepen- zijn we gekomen tot een definitieve opzet.

3. VAN LEDENGROEPEN NAAR FACULTIES: CENTRA VOOR BEROEPSBREDE ONTWIKKELING

In het voorstel dat wij in december 2018 aan u voorlegden, benoemden wij faculties als vakinhoudelijke platforms, gericht op de ontwikkeling van het beroep. Met een brugfunctie tussen wet- en regelgeving en vaktechniek én de beroepspraktijk.

Wij onderscheidden vier faculties naar de belangrijkste kennisgebieden voor accountants, en dat doen we nog steeds. Bij de ontwikkeling van een meer definitieve structuur, samen met leden en experts op het betreffende gebied, is een aantal alternatieve (Nederlandse) namen langs gekomen. In dit overzicht houden we het voor nu op de (internationale) basisomschrijvingen die de pijlers onder ons vak aangeven.

Faculty	Kennisgebied
- Accounting & Reporting	Accounting, samenstellen, verslaggeving en financieel beheer
- Audit & Assurance	Controle en zekerheid verschaffen
- Business & Management	Vitale bedrijfsvoering, strategie, interne beheersing, governance, performance management en financiering
- Ethiek, Cultuur & Gedrag	Ontwikkelen en onderhouden professioneel-kritische en objectieve beroepshouding

Inmiddels is de taak van een faculty nauwkeuriger geformuleerd. De faculties richten zich op lange termijn beroepsontwikkeling en hebben elk op hun eigen kennisgebied tot taak:

- een kenniscentrum te bieden dat
 - gericht is op de toekomst van het vakgebied;
 - een goede beroepsuitoefening bevordert door kennis te ontwikkelen en kennis te delen; en
 - actief bijdraagt aan de competentieontwikkeling van leden die werkzaam zijn op het betreffende vakgebied.
- de leden van de NBA te verbinden, onderling én met de wetenschap, maatschappij en andere professionele beroepsbeoefenaars, onder andere door kennis te ontwikkelen en te delen.

Een facultybestuur bestaat uit leden en niet-leden ('experts'). Hierdoor betrekken we meer de blik van buiten bij de ontwikkeling van ons beroep. Facultybesturen werken samen met een facultymanager en een team van bureaumedewerkers. Binnen het kennisgebied van de faculty bepalen zij zelfstandig de richting van de beroepsontwikkeling. Op basis hiervan wordt een jaarplan opgesteld en wordt aan de faculties een budget beschikbaar gesteld.

Met deze taakomschrijving sluit een faculty beter aan bij hetgeen de maatschappij van een moderne beroepsgroep mag verwachten. "Een faculty moet zich steeds afvragen of het beroep zich systematisch de goede kant op beweegt", aldus een betrokken expert in de ontwikkeling van deze structuur.

4. COMMISSIES, AFDELINGEN EN COMMUNITIES: MET ELKAAR KENNIS MAKEN EN DELEN

De hiervoor genoemde meerjarenvisie uit 2018 streeft naar "een NBA waar alle leden zich bij thuis voelen en zich voor in willen zetten. De diversiteit aan accountantswerkzaamheden kan als basis dienen voor het pluriform inrichten van het NBA-bestuur en organisatie. Extern bouwen we de samenwerking uit met de verstrekkers en gebruikers van de informatie, en andere belanghebbenden". Deze visie ligt ook ten grondslag aan het tweede belangrijk onderdeel van de nieuwe NBA-governance: de vorming van communities.

De NBA kent al vele jaren commissies waarin een beperkt aantal leden kennis en ervaring delen met betrekking tot een bepaald onderwerp en kansen en bedreigingen in de beroepsuitoefening benutten of afwenden. Denk aan de commissies gericht op sectoren zoals het bankwezen, de zorg en het mkb, of gericht op een gemeenschappelijke invalshoek zoals de NBA Young Profs. Zij berichten op de NBA-website over hun activiteiten en verzorgen publicaties.

De vorming van communities biedt de mogelijkheid om een veel groter aantal leden met elkaar in contact te brengen om kennis te delen en zichzelf in de uitoefening van het beroep verder te bekwamen. Deze groepen leden richten zich op een gedeelde interesse of doel, zoals de communities voor Accounttech (technologie en innovatie, 450 deelnemers) en Planet Finance (verduurzaming van de economie; 380 deelnemers). Ook niet-leden kunnen deelnemen aan een NBA-community. Hiermee bevorderen we een brede kennisdeling en onze maatschappelijke relevantie.

De basisgedachte van de community is dat deelnemers vanuit hun eigen interesse en enthousiasme in toenemende mate actief kunnen zijn. Actieve deelnemers 'dragen' de community door initiatieven te starten, anderen te betrekken, bijdragen te schrijven en op andere manieren. De communities worden hierin bijgestaan door het NBA-bureau. Daar-

naast stimuleert een digitaal platform tijd- en plaatsafhankelijke kennisuitwisseling en samenwerking. Het platform maakt het ook mogelijk om deze kennis te ontsluiten en vast te leggen. Kennis die vanuit ieders dagelijks praktijk wordt aangedragen, is niet alleen informatief voor andere leden in de community. Als het lukt om kennis te bundelen, dan is dat ook interessant voor andere NBA-organen. Zo kunnen faculties, het Adviescollege voor beroepsreglementering (ACB) en de Raad voor Toezicht hun voordeel doen met de signalen uit het veld die worden samengebracht in de communities.

De NBA-afdelingen en kringen vormen van oudsher een vaste plek waar ongeveer 1500 leden elkaar een aantal keer per jaar ontmoeten voor een lezing. De mogelijkheid om elkaar regionaal beter te leren kennen en kennis te delen vormt een goede reden om NBA-afdelingen en kringen uit te bouwen tot community. In de pilot met Themagroepen is daar enige ervaring mee op gedaan. Themagroepen zijn kleine zelfsturende groepen van ca. 7 tot 10 leden die elkaar ca. vier keer per jaar ontmoeten om een onderwerp te bespreken. Uit de pilot bleek dat dit wel een mogelijkheid biedt om kennis te delen, maar de deelname bleef met 66 leden beperkt. We verkennen daarom met de afdelings- en kringbesturen andere manieren om leden regionaal met elkaar in contact te brengen. Zo onderzoeken we samen of het digitale platform voor communities ook voor de afdelingen en kringen extra mogelijkheden biedt.

Zeker voor accountants werkzaam in het MKB verwachten we dat de vorming van een digitaal ondersteunde community van nut zal zijn. De sector is zeer divers, met een groot aantal kleinere bedrijven verspreid in het hele land. Dat geldt ook voor de leden, of zij nu werken als DGA of medewerker in een MKB-bedrijf, of dat zij als openbaar accountant aan MKB-bedrijven diensten verlenen. Kennis maken met andere accountants die in eenzelfde sector binnen het MKB-werkzaam zijn, maakt het makkelijker elkaar vragen te stellen en kennis te delen. Het streven is om een MKB-community gezamenlijk op te zetten met andere organisaties van MKB-accountants, zoals de SRA en de Novaa.

Ook de bestaande commissies wordt gevraagd om in die basisgedachte van communities meer leden -en niet-leden- te gaan betrekken bij hun activiteiten. Enerzijds hebben we in de pilots wel gemerkt dat met name sectorcommissies nuttige en specifieke taken verrichten die niet per se een community-omgeving vereisen. Een representatief samengestelde commissie is in staat om een NBA-standpunt te bepalen en daarover met andere stakeholders overleg te voeren. Anderzijds is het daarnaast van belang dat ook deze commissies hun kennis en ervaring actiever delen met accountants en professionals die in dezelfde sector werkzaam zijn. Dat vergt een bredere oriëntatie dan momenteel het geval is.

5. ONDERLINGE SAMENHANG

Het bureau speelt een belangrijke rol in de overall afstemming en samenwerking tussen de diverse (nieuwe) gremia. Facultymanagers en de voorzitters van de facultybesturen zorgen voor periodieke afstemming tussen de faculties. Ook zullen wij periodiek overleggen met de voorzitters van de faculties. De onderlinge afstemming tussen faculties en communities wordt de verantwoordelijkheid van de facultymanagers en communitymanagers.

Door periodiek, zowel horizontaal als verticaal, binnen de NBA informatie te delen, wordt niet alleen kennisdeling verbeterd, ook de samenwerking en besluitvorming wordt hierdoor versterkt. Dubbel werk wordt voorkomen en relevante kennis uit de faculties, communities en bestaande gremia wordt bij besluitvorming betrokken.

6. VOORDELEN VOOR DE LEDEN

Faculties

Door de instelling van faculties willen wij een bron van inspiratie voor de leden creëren. De faculties geven leden een duidelijke richting waarin hun beroep zich ontwikkelt. De faculties bieden de leden niet alleen de laatste inzichten en kennis over de ontwikkeling, maar er vindt ook wetenschappelijk onderzoek plaats in opdracht van of in samenwerking met de faculties. Leden kunnen zelf ook kennis en onderzoek ter beschikking stellen aan faculties. Als de informatie voldoende beroepsbreed relevant is, wordt deze opgenomen in de faculty. Als dat niet het geval is, vindt deze informatie zijn weg via de communities naar andere leden. Ook communities, commissies of werkgroepen kunnen kennis en

inzichten beschikbaar stellen. Hiermee vormen faculties een breed kenniscentrum voor beroepsontwikkeling. Leden hebben toegang tot alle faculties. In eerste instantie via onze website, later zal dit ook door het digitale platform ondersteund worden.

PE-plan

Een faculty werkt met deelgebieden. Dit zijn onderwerpen die relevant zijn binnen het vakgebied van de faculty. Deze deelgebieden helpen leden hun ontwikkeling concreet te maken en dit bijvoorbeeld in het PE-plan verder uit te werken. Een lid kan op deze manier eenvoudiger leerdoelen formuleren.

Een faculty helpt niet alleen om leerdoelen concreter te maken, ook biedt zij inzicht in hoe die leerdoelen gerealiseerd kunnen worden. Het gaat dan niet alleen om cursussen en opleidingen, maar ook om andere manieren zoals intervisie, webinars, lezingen, publicaties, uitkomsten uit onderzoek, relevante regelgeving, kennis challenges, etc. Een faculty wordt dé vindplaats voor leden om hun PE-plan verder vorm te geven, zowel voor de lange als de korte termijn.

Ketenkracht en carrièreperspectief

Alle leden van de NBA hebben onbeperkt toegang tot alle faculties. Daar waar nu de kennis vaak binnen de ledengroep ontwikkeld wordt, komt deze kennis beschikbaar voor alle leden. Hiermee ontsluiten wij de kennis die binnen de gehele keten aanwezig is.

Dit maakt het ook mogelijk voor leden om vroegtijdig te werken aan hun carrièreperspectief, bijvoorbeeld op basis van een maturiteitsmodel. Daar waar nu de overgang van de ene ledengroep naar de andere een formeel en statisch moment is, kan een lid straks via faculties de eigen carrière eerder vormgeven. Een overstap naar een andere rol of functie binnen de keten kan dan geleidelijker plaatsvinden. Faculties zullen dit ook via leerlijnen ondersteunen. Ongeacht waar in de keten of bij welke organisatie een lid werkzaam is, bieden faculties een ontmoetingsplaats voor beroepsbrede carrièreontwikkeling.

Maatschappelijke relevantie

Daarnaast dragen de faculties vanwege hun verbindende rol bij aan de positie die de maatschappij van een moderne beroepsgroep verlangt. Maatschappelijk relevante beroepsvraagstukken worden nader bestudeerd en uitgewerkt tot werkbare voorstellen en oplossingen. Door de diverse samenstelling van een facultybestuur is 'de blik van buiten' herkenbaar binnen een faculty.

Dat deze werkwijze succesvol is, heeft NBA Helpt inmiddels bewezen. NBA Helpt is op deze manier in korte tijd uitgegroeid tot de vindplaats voor relevante informatie als het gaat om de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus voor organisaties en accountants. Daarmee is het een voorbeeld van brede samenwerking tussen ledengroepen, over sectoren heen en met ondersteuning door NBA-bureau én leden van hun collega's.

Communities

Communities bieden de leden de mogelijkheid om zich 'bottom-up' te organiseren, gebaseerd op de behoeften van een specifieke groep leden. Daar waar dit nu veelal via commissies, werkgroepen of binnen een ledengroep plaatsvindt en een formeel karakter heeft, kan dit straks laagdrempeliger. Weliswaar is er een aantal voorwaarden aan de ondersteuning, maar iedere groep leden kan een community starten.

Nieuw wordt ook de manier waarop we gaan ondersteunen. Nu vindt veel informatie-uitwisseling plaats via mail, Whatsapp, LinkedIn, etc. Informatie bereikt vaak andere leden buiten de groep niet, of gaat soms zelfs verloren. Communities krijgen de beschikking over een platform. Hiermee kunnen leden eenvoudiger communiceren en informatie delen. Deze informatie blijft niet alleen behouden, maar wordt ook voor een grotere groep leden sneller beschikbaar. Op deze manier bundelen we kennis die leden zelf relevant vinden.

Deze nieuwe manier van samenwerken maakt het ook makkelijker om andere leden die dezelfde onderwerpen relevant vinden (digitaal) te ontmoeten, ook al wonen die niet in dezelfde regio. Niet-leden brengen kennis van buiten onze

beroepsorganisatie die hiermee beschikbaar komt voor onze leden. Andersom heeft dit ook positieve effecten. Onze kennis komt hiermee buiten onze beroepsorganisatie beschikbaar. Dit versterkt de positie van de accountant en draagt bij aan onze maatschappelijke relevantie.

Dat deze werkwijze succesvol is, hebben Accounttech en Planet Finance inmiddels bewezen. In korte tijd zijn deze initiatieven uitgegroeid tot NBA-brede communities waar interactief kennis gedeeld wordt. Leden en niet-leden dragen bij aan maatschappelijk relevante thema's. Deze communities zijn inmiddels ook buiten de NBA bekend. Communities kunnen straks ook plaats bieden aan de bestaande afdelingen en kringen. Ook de Young Profs kunnen zich op die manier blijven verbinden. Eigenlijk zijn zij al uit de community gedachte ontstaan.

Accounttech en Planet Finance zullen, samen met een regio community, per 1 januari 2021 de eerste 'formele' communities in de nieuwe governance zijn.

Dit geeft het ambitieniveau aan waar we samen naartoe werken; bovengenoemde voordelen zijn natuurlijk niet direct en allemaal aanwezig per 1 januari 2021.

7. FINANCIËLE ASPECTEN

Contributie

Deze voorstellen bevatten geen aanpassing van de heffing van de jaarlijkse bijdrage van de leden van de NBA (contributie). De huidige (vier) contributiegroepen blijven de grondslag voor de contributieheffing. Dat kan ook blijven bestaan als de ledengroepen als organen van de NBA ophouden te bestaan (na wetswijziging). Het bestuur van de NBA voorziet een evaluatie van het huidige contributiesysteem na een periode van vijf jaar na het starten van de transitie.

Invloed op de begroting voor het jaar 2021

Aan de invoering van faculties en communities zijn kosten verbonden die al drukken op de begroting voor het jaar 2021. Het voorstel is om minimaal en in overleg met de ledengroepbesturen de huidige budgetten voor de ledengroepen grotendeels over te hevelen naar de faculties. Daarnaast maken we kosten voor de invoering van een digitaal platform waarop leden elkaar kunnen vinden voor community-vorming.

8. GOVERNANCE VAN DE FACULTIES EN DE COMMUNITIES

Na instemming breekt er een transitieperiode aan, waarin de ledengroepen en de faculties en communities naast elkaar zullen bestaan. Voor de faculties en de communities geldt dat er verdere ervaring opgedaan wordt met de werkwijze van deze organen. Hiermee blijven we kiezen voor de geleidelijke weg, die we proefondervindelijk afleggen. Het reguleren van structuur en werkwijze, al dan niet via verordeningen, lijkt in een dergelijke periode een te rigide benadering. Meer passend is een licht reglement dat de orde rond de faculties en de communities bepaalt. Zodra de gevraagde wetswijziging (naar verwachting in 2022) van kracht is geworden, vervangen de faculties daadwerkelijk de ledengroepen en zullen wij u wél vragen de orde binnen de faculties met een verordening vast te stellen. Dan is ook de juiste ervaring opgedaan om de definitieve keuzes vast te leggen.

In de bijlagen hebben wij de uitgangspunten weergegeven die wij hanteren bij de vaststelling van de orde binnen de faculties en communities. Inbreng van buiten het beroep wordt daarin bevorderd. Kort samengevat komen die op het volgende neer:

Faculties

- Faculties worden door het bestuur ingesteld en opgeheven.
- De leden van een faculty-bestuur worden door het bestuur benoemd, op voordracht van de leden.
- Een faculty-bestuur heeft vijf leden, waarvan er minimaal drie accountant zijn. De twee andere leden zijn experts op het kennisgebied en kunnen niet-accountant zijn.

- Leden van de NBA hebben toegang tot alle faculties.

In de transitieperiode dragen ledengroepbesturen uit hun midden leden voor het eerste faculty-bestuur voor. Daarnaast worden ook nieuwe (expert-)leden geworven, voor de blik van buiten.

Communities

- Op verzoek van een groep leden kan de directeur van de NBA communities instellen.
- Bij die instelling beslist de directeur van de NBA over de NBA-ondersteuning van de community.
- Leden van een community kiezen zelf hun samenwerkingsvorm.
- Leden nemen vrijwillig deel aan een community op basis van intrinsieke motivatie.
- Iedereen kan zich aansluiten bij een community, zowel leden als niet-leden.

9. VERVOLGTRAJECT

Als u instemt met het voorgestelde besluit (zie onderdeel 1), zullen wij de minister vragen om een wetsvoorstel in te dienen waarmee de beoogde governance kan worden ingevoerd. Verwijzend naar uw beslissing, zullen wij de minister daarbij aangeven dat er draagvlak is voor deze wetswijziging.

Een gevolg van de wetswijziging is dat de ledengroepen als organen van de NBA ophouden te bestaan. Ledengroepen wijzen dan geen afgevaardigden ('linking pins') meer aan die zitting hebben in het bestuur van de NBA. Alle leden van het bestuur van de NBA worden daarna rechtstreeks door de ledenvergadering gekozen. Het wettelijk vastgelegde afspiegelingsbeginsel blijft daarbij wel van toepassing. De wens om online stemmen op de ledenvergadering ook na de Covid-19 noodwetgeving mogelijk te maken, hebben wij al eerder kenbaar gemaakt bij het ministerie.

In de transitieperiode blijven de ledengroepen naast de faculties en de communities bestaan. Met de ledengroepbesturen hebben wij daarover al overleg gehad en daarbij de steun gekregen om de activiteiten van de ledengroepen zo veel als mogelijk onder te brengen bij (met name) de faculties. Op deze manier worden activiteiten verdeeld en wordt voorkomen dat er dubbel werk ontstaat. Bij een daadwerkelijke wetswijziging hoeven dan geen grote veranderingen meer doorgevoerd te worden. Wat blijft, is dat de ledengroepen tot een wetswijziging de bevoegdheid houden om een linking pin in het bestuur aan te wijzen. Ook herbenoemingen kunnen blijven plaatsvinden in deze periode.

De termijn waarop een dergelijke wetswijziging van kracht kan worden, is omgeven met onzekerheden. Een politieke situatie kan ertoe leiden dat de behandeling van een wetsvoorstel langer duurt dan voorzien. Wat de behandeling mogelijk kan bespoedigen, is dat een voorstel met betrekking tot de wijziging van de governance van de NBA onderdeel wordt van de wetswijzigingen die worden voorbereid in het kader van het rapport van de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA).

10. BIJLAGEN EN ACHTERGRONDINFORMATIE

Eerdere stukken die zijn gepubliceerd voor de ledenvergadering met betrekking tot de vernieuwde governance zijn te vinden op nba.nl:

- Voor 15 juni 2020: <https://www.nba.nl/globalassets/over-de-nba/ledenvergadering/juni-2020/governance-op-weg-naar-een-vernieuwde-beroepsorganisatie.pdf>
- Voor 17 december 2018: <https://www.nba.nl/globalassets/over-de-nba/ledenvergadering/december-2018/leiderschap-daadkracht-en-vernieuwen-alv.pdf>

Bijlagen ter toelichting:

- Uitgangspunten governance van de Faculties
- Uitgangspunten governance van de Communities

UITGANGSPUNTEN GOVERNANCE VAN DE FACULTIES

1. Faculties richten zich op de beroepsontwikkeling op lange termijn en hebben elk binnen de grenzen van hun eigen kennisgebied tot taak:
 - een kenniscentrum te bieden dat
 - o gericht is op de toekomst van het vakgebied;
 - o een goede beroepsuitoefening bevordert door kennis te ontwikkelen en kennis te delen; en
 - o actief bijdraagt aan de competentieontwikkeling van leden die werkzaam zijn op het betreffende vakgebied.
 - de leden van de NBA te verbinden, onderling én met de maatschappij en andere professionele beroepsbeoefenaars, onder andere door kennis te ontwikkelen en te delen.
 - het bestuur te kunnen adviseren op het kennisgebied.
2. Leden van de NBA hebben in het kader van hun beroepsontwikkeling toegang tot alle faculties.
3. Faculties worden ingesteld en opgeheven door het bestuur. Het bestuur stelt in elk geval de faculties 'Accounting & Reporting', 'Audit & Assurance', 'Business & Management' en Ethiek, Cultuur & Gedrag in.
4. Het bestuur draagt -in overleg met directie - zorg voor voldoende personele ondersteuning van de faculties door een faculty-manager en een faculty-team. Op basis van een jaarplan / ontwikkelagenda krijgen faculties jaarlijks (financiële) middelen toegekend.
5. Faculties worden bestuurd door een faculty-bestuur. Een faculty-bestuur bestaat uit vijf leden, waarvan er minimaal drie accountant zijn. De twee andere leden zijn experts op het kennisgebied en kunnen niet-accountant zijn. In de transitieperiode kan een extra lid worden toegevoegd, bijvoorbeeld als 'aanjager' van de beoogde verandering. De leden van een faculty-bestuur worden voor een termijn van vier jaren benoemd, tenzij het bestuur bij benoeming een andere termijn vaststelt. De leden van een faculty-bestuur kunnen maximaal eenmaal herbenoemd worden.
6. De leden van een faculty-bestuur worden op voordracht van een faculty-bestuur benoemd en -bij disfunctioneren-geschorst of ontslagen door het bestuur. De voorzitter van een faculty-bestuur wordt in functie benoemd. Bij de benoeming worden richtlijnen op het gebied van open werving en diversiteitsbeleid in acht genomen.
7. De leden van een faculty-bestuur vervullen niet tevens een functie of functies die onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van een faculty-bestuur.
8. De leden van een faculty-bestuur beperken zich in publieke uitingen in het kader van hun positie tot professioneel commentaar op het betreffende kennisgebied en nemen geen standpunten namens de NBA in, anders dan na toestemming van het bestuur.
9. Een faculty-bestuur verstrekt het bestuur informatie over de voortgang op de ontwikkelagenda van de faculty. De faculty-besturen maken afspraken over gezamenlijk overleg en overleg met het bestuur.
10. Aan de leden van een faculty-bestuur wordt een vergoeding voor hun werkzaamheden toegekend.

UITGANGSPUNTEN GOVERNANCE VAN DE COMMUNITIES

1. In een NBA community (verder: community) zijn professionals (accountants en niet-accountants) met een gezamenlijk doel, interesse of idee verbonden en communiceren of werken daarin samen om gezamenlijk bij te dragen aan de (individuele) beroeps- en kennisontwikkeling met betrekking tot het onderwerp van de community.
2. Een ieder kan deelnemen aan een community. Aan deelnemers die niet staan ingeschreven in het accountantsregister, kan de NBA een vergoeding vragen voor deelname aan -de activiteiten van- de community. De deelnemers aan een community bepalen zelf de wijze waarop zij samenwerken en welke onderwerpen en activiteiten zij gezamenlijk willen oppakken, binnen de kaders die collectief door de deelnemers zijn opgesteld.
3. Deelnemers nemen vrijwillig deel aan een community op basis van intrinsieke motivatie. Zij komen niet in aanmerking voor een vergoeding voor hun werkzaamheden.
4. Een community wordt ondersteund door een digitaal platform en kan door een (parttime) community manager ondersteund worden, die medewerker is van de NBA.
5. Een groep van ten minste 10 accountants kan de directeur van de NBA vragen een community in te stellen met betrekking tot een bepaald onderwerp.
6. Een verzoek tot instelling van een community is onderbouwd. In de onderbouwing wordt ten minste ingegaan op de bijdrage die de community levert aan één van onderstaande onderwerpen:
 - de verbinding van accountants en andere betrokkenen;
 - de verbetering van de dienstverlening door accountants;
 - de ontwikkeling van de accountants; of
 - vergroting van de maatschappelijke relevantie van de accountants.Een verzoek tot instelling van een community gaat vergezeld van een voorstel hoe binnen de community wordt samengewerkt en wie binnen de community het aanspreekpunt is.
7. De directeur keurt een voorstel goed of af aan de hand van bovenstaande uitgangspunten en wijst NBA middelen toe: plaats op het platform en mogelijk een (parttime) community manager en beschikbare tijd van die NBA-medewerker.
8. De directeur kan een community opheffen indien deze door werkwijze of uitingen de eer van de stand van het accountantsberoep of de NBA in diskrediet brengt, indien niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden onder punt 6, of indien blijkt dat het activiteiten- en/of deelnameniveau gedurende meer dan een jaar vrijwel nihil blijkt te zijn.
9. Deelnemers aan een community doen buiten de groep van personen die is aangesloten bij de desbetreffende community geen uitingen in naam van de NBA.
10. Commerciële activiteiten zijn binnen een community niet toegestaan. Een community manager kan een deelnemer uitsluiten indien deze handelt in strijd met de uitgangspunten of werkwijze binnen een community.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E nba@nba.nl
I www.nba.nl